

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ
ІМЕНІ МИКОЛИ ЯРМАЧЕНКА**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Інститут спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України
Директор інституту
Засенко В.В.

“18” травня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Брендінг сучасного дослідника

напрямок підготовки 05 Соціальні та поведінкові науки, 01 Освіта
спеціальність психологія (053), спеціальна освіта (016)
відділ аспірантури і докторантури

2020 – 2021 навчальний рік

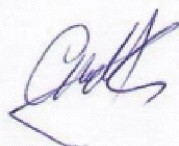
Робоча програма «**Брендинг сучасного дослідника**» для здобувачів III Освітньо-наукового рівня доктор філософії, доктор наук за напрямом підготовки 05 Соціальні та поведінкові науки, 01 Освіта 11 с.

Розробники: Прохоренко Леся Іванівна, заступник директора з науково-експериментальної роботи, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник

Робочу програму схвалено на засіданні відділу аспірантури і докторантури

Протокол від "09" січня 2020 року № 1

Завідувач відділу

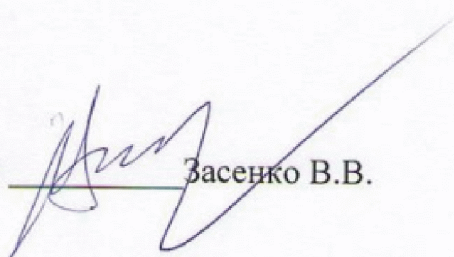
Струкова О.В.

Схвалено вченою радою Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України за напрямом підготовки (спеціальністю) 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальність 053 Психологія, 01 Освіта спеціальність 016 Спеціальна освіта

Протокол від "14" травня 2020 року № 4

"18" травня 2020 року

Голова вченої ради

Засенко В.В.

© Прохоренко Л.І., 2020 рік

© Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, 01 Освіта	<u>Дослідницько-інноваційна</u>	
	016 Спеціальна освіта, 053 Психологія		
Модулів – 1	Спеціальність: 053 – Психологія 016 – Спеціальна освіта	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		1-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 30		2-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи аспіранта – 20	Освітньо-науковий рівень: <u>доктор філософії</u>	4 год.	год.
		Практичні, самостійні	
		год.	год.
		6	20
		Вид контролю:	
			залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни.

Розбудова іміджу науковця засобами сучасної наукової комунікації – здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для представлення результатів наукових досліджень до світових, загальноновизнаних періодичних видань і видавництв, які використовують наукометричні показники для оцінювання ефективності діяльності науковця, колективу чи організації.

Завдання навчальної дисципліни.

1. Розкрити можливості самоархівування у відкритому доступі. Ознайомити здобувачів з сервісами, що об'єднують політики самоархівування журналів в

одній базі. Навчити депонувати безкоштовні копії електронних публікацій з метою забезпечення вільного доступу до них.

2. Визначати типи репозитаріїв, які дають змогу зберігати, накопичувати та забезпечувати довготривалий та надійний відкритий доступ до результатів наукових досліджень. Поінформувати як ідентифікувати, переглядати та шукати сховища на основі цілого ряду функцій, таких як розташування, програмне забезпечення або тип вміщеного матеріалу. Ознайомити з можливостями експорту метаданих у різних форматах та для соцмереж.

3. Ознайомити здобувачів з унікальними ідентифікаторами науковців та системами унікальних ідентифікаторів науковців (ResearcherID, Scopus Author ID, ORCID, Google Scholar та ін.) Навчити поєднувати різні профілі та ідентифікатори. Навчити інтегруватися з багатьма сервісами, базами, налаштовувати автоматичний імпорт.

4. Ознайомити із соціальними мережами науковців, з метою обміну результатами експериментальних досліджень, моніторингу грантів, конференцій, наукових вакансій, журналів та наукових подій, а також можливості для пошуку партнерів для наукових досліджень (Academia.edu, ResearchGate, Scientific Social Community, myExperiment, Science-Community, LinkedIn, SlideShare, Twitter, Facebook). Навчити практично обирати зручні сервіси, мережі та ідентифікатори та формувати власну стратегію розбудови іміджу науковця.

5. Ознайомити з журналами відкритого доступу. Розглянути бізнес-моделі видання журналів (традиційна, відкритого доступу, комбінована). Розкрити чим відрізняються хижачькі журнали та видавці.

6. Поінформувати про індексування в базах даних (Scopus) та Імпакт фактор (Web of Science). Навчити підбирати журнал за ключовими словами, здійснювати пошук у базах даних.

7. Навчити готувати публікації за вимогами до написання наукових статті. Пояснити процедури розгляду статті та причини, за яких стаття може бути відхилена. Ознайомити з процедурою індексування.

8. Ознайомити з вимогами до наукових статей у журналах, які індексуються в Scopus (формальні, змістовні, юридичні, лінгвістичні, вимоги щодо структури статті та оформлення бібліографічних посилань). Навчити готувати статтю, яка має відповідати вимогам конкретного журналу. Навчити готувати наукову статтю в Scopus (розкрити особливості структури, ознайомити з основними вимогами до статті, виклад якої має бути послідовним, переконливим, та містити новий і цікавий науковий результат, мова статті, дотримання авторських прав).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач доктора філософії повинен

знати:

1. Вплив архівування на цитування DOI.
2. Типи політик самоархівування.
3. Де відбувається самоархівування.
4. Типи репозитаріїв.

5. Для чого потрібні унікальні ідентифікатори науковців.

6. Які є соціальні мережі для науковців та особливості спілкування, співпраці в них.

7. Мати уяву про журнали відкритого доступу. Визначати чим відрізняються хижачькі журнали та видавці.

8. Знати про індексування в базах даних (Scopus) та Імпакт фактор (Web of Science). Для чого необхідно редагувати авторський профіль в базі даних Scopus і як це зробити.

9. Знати процедури розгляду статті та причини, за яких стаття може бути відхилена.

10. Знати як готувати публікацію за вимогами до написання наукової статті.

вміти:

1. Архівувати роботу на всіх її етапах: препринт (до рецензування), постпринт.

2. Вміти поєднувати різні профілі та ідентифікатори науковців ResearchID, Scopus Author ID, ORCID, Google Scholar.

3. Знайти свій персональний номер ID в базі даних Scopus і подивитися індекс Хірша.

4. Вміти підбирати журнал за ключовими словами, здійснювати пошук у базах даних.

5. Вміти готувати статтю за вимогами конкретного журналу.

6. Вміти готувати наукову статтю за результатами наукових досліджень до світових, загальноновизнаних періодичних видань і видавництва, які використовують наукометричні показники (Scopus, Web of Science).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. *Вільний доступ до наукової інформації та шляхи його реалізації.*

Тема 1. Самоархівування. Причини самоархівування. Вплив архівування на цитування DOI. Правила самоархівування. Політики журналів Sherpa/Romeo. Типи політик. Де відбувається самоархівування.

Тема 2. Сховища відкритого доступу. Глобальні каталоги сховищ відкритого доступу та їх політики. Види репозитаріїв. Можливості експорту метаданих у різних форматах та для соцмереж.

Змістовий модуль 2. *Оцінка ефективності наукової роботи.*

Тема 1. Системи унікальних ідентифікаторів науковців. Основні вимоги до систем ідентифікації. Унікальні ідентифікатори науковців. Scopus Author ID, Researcher ID. Інтеграція з іншими ресурсами: бібліографічним менеджером EndNote та платформою Web of Science. ORCID.

Тема 2. Соціальні мережі науковців. Academia.edu. ResearchGate. Scientific Social Community. my Experiment. Linkedin. SlideShare. Twitter. Facebook. Журнали

відкритого доступу. Бізнес-моделі видання журналів. Хижацькі журнали та видавці.

Змістовий модуль 3. Наукометричні бази даних *Web of Science* та *SciVerse Scopus*.

Тема 1. Наукометрична платформа *Web of Science*. База даних *Scopus*. Інформаційні електронні ресурси України. Індукування в базах даних (*Scopus*). Імпакт фактор (*Web of Science*). Профілі авторів. Профілі установ. Профілі журналів. Наукометричні показники якості: Індекс Хірша, Імпакт-фактор, Індекс цитування.

Тема 2. Як написати статтю у міжнародне видання. Як підвищити наукометричний показник. Рекомендації для публікації статті у міжнародному рейтинговому журналі. Вимоги до наукових статей.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма						заочна форма			
	усього	у тому числі					усього	у тому числі		
		л	п	с	залік	екзамен		л	п	с
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модулі.										
Змістовий модуль 1. Вільний доступ до наукової інформації та шляхи його реалізації.										
Тема 1. Самоархівування.	2	1					2	1		
Тема 2. Сховища відкритого доступу	1	1	1				1	1	1	
Разом за змістовим модулем 1	3	2	1				3	2	1	
Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності наукової роботи.										
Тема 1. Системи унікальних ідентифікаторів науковців.	2	1	1				2	1	1	
Тема 2. Соціальні мережі науковців.	1	1					1	1		
Разом за змістовим модулем 2	3						3			
Змістовий модуль 3. Наукометричні бази даних <i>Web of Science</i> та <i>SciVerse Scopus</i>.										
<u>Тема 1.</u> Наукометрична платформа <i>Web of Science</i> . База даних <i>Scopus</i> .	2	1	1				2	1	1	
<u>Тема 2.</u> Як написати статтю у міжнародне видання.	2	1	1				2	1	1	
Разом за змістовим модулем 3.	4									
Усього годин	10									
ІНДЗ	20		-	-		-			-	-
Усього годин	30									

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самоархівування. Сховища відкритого доступу.	1
2	Системи унікальних ідентифікаторів науковців (ResearcherID , Scopus Author ID, ORCID, Google Scholar та ін.). Соціальні мережі науковців	1
3	Наукометрична платформа Web of Science. База даних Scopus.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Депонування автором безкоштовної копії електронного документу.	1
2	Визначення для самоархівування депозитарію з якісними метаданими та хорошим індексуванням.	1
3	Поєднання різних профілів та ідентифікаторів.	1
4	Пошук наукових текстів з проблеми дослідження в академічних соцмережах.	1
5	Визначення журналу за ключовими словами, пошук у базах даних. Підготовка наукової статті за результатами наукових досліджень до світових, загальноновизнаних періодичних видань Web of Science, Scopus.	2

7. Індивідуальні завдання

Опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях – 20 год.

1. Ознайомлення з пошуковими системами 5 год.

- BASE (<http://www.base-search.net>) – одна з найпотужніших систем пошуку академічних ресурсів відкритого доступу, що підтримується бібліотекою Університету Білефельда (Німеччина).

- GoogleScholar (<http://scholar.google.com.ua/>) – повнотекстовий пошук наукової літератури за різними галузями знань.

- WorldWideScience.org (<http://worldwidescience.org/>) – глобальна наукова пошукова система.

2. Ознайомлення із українськими репозитаріями- 5 год.

- eKhNUIR — електронний архів Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.
- eKMAIR — електронний архів Національного університету „Києво-Могилянська академія.
- ELARTU – Репозитарій Тернопільського національного технічного університету імені І. Пулюя.
- eIONUar — електронний архів-репозитарій Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.
- eNTUKhPIIR - Цифрової репозитарій Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут".
- eSNUIR — Інституційний репозитарій Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.
- IRPNPU – Електронний архів Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

3. Журнали відкритого доступу – 5 год.

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Directory of OpenAccess Journals (DOAJ).

EEVL's Ejournal Search Engines (Едінбург) - реферати, статті з електронних журналів (різні галузі техніки, математика).

High WirePress – депозитарій підрозділу бібліотеки Стенфордського університету. Понад 1 тис. журналів, 1,8 млн. повнотекстових рецензованих статей у вільному доступі.

Hindawi – Hindawi Publishing Corporation – видавнича корпорація, яка охоплює понад 100 рецензованих журналів відкритого доступу з усіх основних сфер науки, техніки й медицини.

Ingenta – багатогалузева бібліографічна база; пропонує доступ до понад 28 тис. наукових журналів із широкими пошуковими можливостями.

IPL - Internet Public Library - близько 3000 електронних журналів з багатьох галузей знань.

4. Опрацювання інформаційних електронних ресурсів Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (5 год):

- «Наукова періодика України»,
- «Реферативна база даних», що забезпечує вільний доступ до інформації про результати наукової діяльності вітчизняних учених і фахівців,
- «Автореферати дисертацій» - електронна повнотекстова колекція авторефератів дисертацій(1998-2012),
- «Рейтинг науковців і установ».

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Брендинг сучасного дослідника» використовуються такі методи: розповідь, бесіда, проблемно-пошукові, демонстрація, практично-орієнтовані, інформаційні, практичні.

Під час лекційного курсу застосовуються:

- пояснювально-ілюстративний (розповідь-пояснення, бесіда; мультимедійна презентація; слайдова презентація);
- дискусійне обговорення проблемних питань

На практичних заняттях застосовуються:

- ситуаційні завдання;
- підготовка публікації.

9. Методи контролю

Система оцінювання знань за дисципліною програми складається з підсумкового контролю. Підсумковий контроль – залік.

10. Розподіл балів, які отримує здобувач доктора філософії

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	
10	10	20	20	30	10	

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Основним документом навчально-методичного забезпечення дисципліни, передбаченим освітнім законодавством, є робоча програма навчальної

дисципліни, вимоги до змісту якої встановлені п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (програма навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті).

12. Рекомендована література

Базова

1. Загірняк М., Сергієчко С., Костенко П. Наукометричні бази даних – наступний шабел розвитку чи якір для науковця / М.Загірняк, С.Сергієчко, П.Костенко // Вища школа. – 2014. - № 9. – С. 44-54.
2. Індекс Хірша та імпакт-фактор як інструмент наукометрії у дослідницькому університеті [Текст] / А.В.Шостак, В.С.Лукач, М.М.Борис та ін. // 36. наук. праць Вінницького національного аграрного ун-ту. – Вінниця, 2012. - № 11.
3. Інструкція з пошуку документів в програмі «УФД/Бібліотека», Науково-технічна бібліотека ІФНТУНГ [Ел. ресурс]. - Режим доступу: <http://library.nung.edu.ua/koristuvacham/polozhennya-pravila-iinstruktsiyyi.html>
4. Інформаційний сайт SciVerse Scopus.[Ел. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.elsevier.com/online-tools/scopus>
5. Касьянов П. Тренінг по індексу цитування Web of Science
6. / П.Касьянов. – Презентація доклада, сентябрь 2010 г. [Эл. ресурс]. - Режим доступа: http://www/mgubs.ru/images/pre_MSU-GSBA.pdf.
7. Наукометричні показники, Науково-технічна бібліотека НАУ [Ел. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.lib.nan.edu.ua/professors/forauthor/ojs.pdf>.
8. Оцінювання наукової роботи: наукометрична база даних Scopus [Ел. ресурс]. - Режим доступу: <http://sciece.univ.kiev.ua/research/analytics/osinka.pdf>.

Допоміжна

1. Про затвердження порядку формування Переліку наукових фахових видань України: наказ МОН України № 1111 // Офіційний вісник України. – 2012. - № 86. – С. 247. – Ст.3514.
2. Рейтинги наукових журналів України (згідно даних Google Scholar за 2007-2011роки) [Ел. ресурс].– Режим доступу: <http://science.crimea.edu/zapiski/reiting.pdf>
3. Self-Archiving FAQ, EPrints. <http://www.eprints.org/openaccess/self-faq/> • Denise Troll Covey. "Publisher Support for Self-Archiving: Laudatory or Predatory?" Delhi, India Proceedings of the International Conference on Digital Libraries Vol. 4 (2013) http://works.bepress.com/denise_troll_covey/79/
4. Kuchma Iryna. Copyright and author's rights: what you need to know when you publish your research article - <http://www.slideshare.net/irynak/copyright-and-authors-rights-what-you-need-to-know-when-you-publish-your-research-article>
5. SPARC Author Rights Brochure - <http://sparcopen.org/wp-content/uploads/2016/01/SPARC-Author-Rights-Brochure-2006.pdf>

13. Інформаційні ресурси

1. <https://www.science-community.org/uk/grants?page=1>
2. www.Science-Community.org
3. <http://www.researcherid.com/rid/E-6522-2011>
4. <http://scholars.sciencecommons.org/>
5. <https://www.openuphub.eu/>
6. CogPrints
7. <http://europepmc.org/>
8. http://www.open_doar.org/

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом інституту і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні вченої ради і затверджується головою вченої ради.

3. Інститутом можуть вноситися зміни до форми та змістового наповнення «Робочої програми навчальної дисципліни» .

4. Формат бланка – А4 (210×297 мм)